
Η Τέχνη της Πειθούς

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Η Τέχνη της Πειθούς»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Η Τέχνη της Πειθούς»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της συμβίωσής μας με τους άλλους ανθρώπους, είμαστε βέβαιοι μόνον για κάτι: Παρά τις πολλές ομοιότητές μας, είμαστε διαφορετικοί. Εν προκειμένω, δε μιλάμε για τις γενετήσιες διαφορές μας: το φύλο, την εθνικότητα, τα φυσικά μας χαρακτηριστικά. Αυτά, στο μέτρο που βρισκόμαστε σε μία στοιχειωδώς πολιτισμένη κοινότητα, δεν αποτελούν αντικείμενο συζήτησης. Οι διαφορές που μπορούν να έλθουν στο κοινό μας τραπέζι είναι αυτές που αποτελούν προϊόντα επιλογής: οι απόψεις, οι πεποιθήσεις, οι πράξεις. Κάποιες φορές, ωστόσο, το χάσμα μεταξύ των διαφορετικών τρόπων σκέψης μοιάζει αγεφύρωτο και η επικοινωνία φαντάζει ανώφελη: «Δεν έχουμε καμμία κοινή βάση συζήτησης. Δεν υπάρχει τρόπος να συνεννοηθούμε». Κι όμως, πάντοτε υπάρχει κοινή βάση για μία συζήτηση. Κι αυτή δεν είναι άλλη από τη λογική, στην οποία μετέχουμε όλοι οι άνθρωποι. Ο ορθός λόγος μας παρέχει πάντα το έδαφος για μια ουσιαστική επικοινωνία, ανεξαρτήτως του αποτελέσματός της.

Ωστόσο, όσο κι αν η λογική θεωρείται εγγενές ανθρώπινο χαρακτηριστικό, βλέπουμε τους ανθρώπους να περιπίπτουν συχνά σε παραλογισμούς ή να παραπλανώνται. Και τούτο, γιατί η λογική δεν αρκεί στην έμφυτη μορφή της: χρειάζεται καλλιέργεια και ισχυρά αντανakλαστικά. Εκπαίδευση στη λογική σημαίνει ουσιαστικά αφενός σεβασμός και βελτίωση του συνυπάρχειν, αφετέρου θωράκιση της ατομικής αξιοπρέπειας. Η διατήρηση και συνέχιση του κοινού μας κόσμου εξαρτάται από την τήρηση των αρχών ενός κοινού κώδικα επικοινωνίας, ο οποίος θα μπορεί να

εκφράζει τις διαφορετικές μας οπτικές, χωρίς να στερεί σε καμία από αυτές τη δυνατότητα υπερίσχυσής της και χωρίς να επιτρέπει την επικράτηση του δόλου ή του παραλόγου.

Σε κάθε τύπο υγιούς σχέσης (οικογενειακής, εργασιακής, πολιτικής, ή άλλης) η λήψη αποφάσεων γίνεται μέσω ανταλλαγής επιχειρημάτων. Η πειστικότητα των επιχειρημάτων, ωστόσο, πολλές φορές δεν εξασφαλίζεται μέσω της λογικής. Άλλες φορές, πάλι, η λήψη απόφασης καθίσταται αδύνατη, ακριβώς γιατί κανένα επιχείρημα δεν είναι αρκετά πειστικό. Στην πρώτη περίπτωση, όσοι πείθονται, ενδέχεται να θυματοποιούνται. Στη δεύτερη, μία ορθή σύλληψη ή ακόμα και μία μεγαλειώδης σκέψη, δεν είναι ικανή να εκφρασθεί σωστά. Στις περισσότερες περιπτώσεις, όλα είναι θέμα λογικής: Δεν ελέγχουμε τα επιχειρήματά ή δεν ξέρουμε πώς να υποστηρίξουμε τη θέση μας. Η εκπαίδευση στη λογική επιχειρηματολογία είναι ικανή να άρει αυτούς τους περιορισμούς.

Η πρωταρχική σκόπευση του προγράμματος αφορά στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τις αρχές της λογικής επιχειρηματολογίας. Στόχος του είναι να ενισχύσει την ικανότητα αξιολόγησης και εκφοράς λογικών επιχειρημάτων, να διευρύνει την κριτική ικανότητα, να μυήσει τον εκπαιδευόμενο στην τέχνη της πειθούς, παρέχοντάς του τα κατάλληλα εργαλεία για να αναδείξει σωστά τα πλεονεκτήματα των ιδεών του, αλλά και για να αντικρούσει τα αντίπαλα επιχειρήματα. Μέσω της κατανόησης των μορφών επιχειρημάτων και των κανόνων αποτίμησής τους, η οποία –στο πλαίσιο του προγράμματος- θα εξασφαλιστεί τόσο μέσω της θεωρητικής κατάρτισης, όσο και μέσω της πρακτικής εξάσκησης, ο εκπαιδευόμενος θα αποκτήσει ένα οπλοστάσιο, πολύτιμο τόσο σε ειδικές περιστάσεις (εργασιακές ή άλλες), όσο και στην καθημερινή του ζωή.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα

επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση

συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **5 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: «Λογικά Επιχειρήματα και Προτάσεις»

Διδακτική Ενότητα 1: Τι είναι η λογική;

Η ενότητα αφορά στη γενικότερη εξέταση της λογικής ως διακριτού αντικειμένου μελέτης, της λογικής ως επιστήμης. Πρόκειται ουσιαστικά για μία γνωριμία με την παραδοσιακή και τη μοντέρνα λογική σκέψη και την ιστορία τους. Πραγματεύεται έννοιες όπως αυτές της τυπικής και άτυπης λογικής, της συμβολικής και της μαθηματικής λογικής και σκιαγραφεί τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκε η λογική επιστήμη από τον Αριστοτέλη, μέχρι σήμερα.

Διδακτική Ενότητα 2: Τι είναι η πρόταση;

Η πρόταση, ως φορέας αυτοτελούς νοήματος, αποτελεί το κρισιμότερο συστατικό στοιχείο της λογικής επιχειρηματολογίας. Τι είναι ακριβώς η πρόταση και σε ποιες μορφές μπορεί να εμφανιστεί; Ποιοι είναι οι λογικοί τύποι της πρότασης; Ποια η σχέση της λογικής με την αλήθεια ενός προτασιακού περιεχομένου; Τι είναι η δηλωτική πρόταση, πώς την εξετάζουμε και σε τι διαφέρει από τις εντολές και τις ερωτήσεις;

Διδακτική Ενότητα 3: Τι είναι το επιχείρημα;

Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη το επιχείρημα είναι «ένας λόγος, στον οποίο κάθε φορά, αφού τεθούν ορισμένα πράγματα, κάτι άλλο προκύπτει από λογική αναγκαιότητα». Πώς διακρίνουμε, λοιπόν, ότι μία ακολουθία προτάσεων συνιστά επιχείρημα; Ποια η σημασία του επιχειρήματος; Ποια είναι τα μέρη του επιχειρήματος; Ποια είναι τα είδη συλλογισμού; Πώς αξιολογούμε τα επιχειρήματα;

Μάθημα: «Λογικές πλάνες»

Διδακτική Ενότητα 1: Τυπικές πλάνες

Ο πιο επικίνδυνος, κρίνοντάς τον με όρους αποτελεσματικότητας, εχθρός της λογικής δεν είναι ο παραλογισμός ή η τρέλα, αλλά εκείνος που χρησιμοποιεί τα μέσα της. Οι λογικές πλάνες είναι επιφάσεις λογικής επιχειρηματολογίας, οι οποίες εμφανίζονται ως ευθυγραμμισμένες με τους λογικούς νόμους και κανόνες, ωστόσο ενέχουν αυθαίρετες ή σαθρές βάσεις, που αλλοιώνουν την πραγματική τους αξία. Πώς θα τις αναγνωρίσουμε; Πώς θα τις αποκαλύψουμε;

Ορισμένες λογικές πλάνες τις αναγνωρίζουμε από τη μορφή του επιχειρήματος χωρίς να υπεισέλθουμε στο περιεχόμενό του. Πρόκειται για τις τυπικές λογικές πλάνες. Η ενότητα αυτή θα παρουσιάσει πολλά είδη τυπικής πλάνης και θα διασφαλίσει τον τρόπο με τον οποίο θα τα εντοπίζουμε. Η μελέτη της τυπικής πλάνης, αποτελεί μία διαφορετική μέθοδο εξοικείωσης με την τυπική λογική, ενώ συγχρόνως αποκαλύπτει τους ενδεχόμενους κινδύνους στους οποίους η τελευταία εκτίθεται.

Διδακτική Ενότητα 2: Άτυπες πλάνες: ισχύς τεκμηρίου, αδύναμα συμπεράσματα

Από την άλλη, υπάρχουν λογικές πλάνες που απαιτούν τη διείσδυση στο περιεχόμενο του συλλογισμού, με γνωστότερη αυτή της λήψεως του ζητούμενου. Θα περιηγηθούμε σε μορφές άτυπης πλάνης, τις οποίες θα εξετάσουμε μέσω χαρακτηριστικών παραδειγμάτων. Συγκεκριμένα θα επικεντρωθούμε σε μορφές άτυπης πλάνης που αφορούν στην ισχύ των προκειμένων προτάσεων και την αποδεικτικότητα του συμπεράσματος των επιχειρημάτων.

Διδακτική Ενότητα 3: Άτυπες πλάνες: περισπασμός και αμφισημία

Στο πλαίσιο της μελέτης των άτυπων πλάνων, η ενότητα αυτή θα εξετάσει μορφές πλάνης που στοχεύουν στην απόσπαση της προσοχής του δέκτη και οι οποίες εισάγουν στον κορμό του επιχειρήματος μη- ή έξω-λογικά και ασύνδετα στοιχεία. Θα γνωρίσουμε, επίσης, τις πλάνες της αμφισημίας, που χρησιμοποιούν την ασάφεια, ως μέσο πειθούς.

Μάθημα: «Προτασιακή Λογική»

Διδακτική Ενότητα 1: Η προτασιακή σύνταξη και σημασιολογία

Η προτασιακή λογική είναι ο πιο απλός τρόπος τυποποίησης των απλών μορφών συλλογισμού. Αποτελείται από προτάσεις οι οποίες κρίνονται ως αληθείς ή ψευδείς και σύμβολα με τα οποία αυτές οι προτάσεις συνδέονται προκειμένου να δημιουργήσουν σχέσεις νόηματος. Στην ενότητα αυτή ο εκπαιδευόμενος θα μάθει τη γλώσσα και τους συμβολισμούς της κλασικής προτασιακής λογικής. Θα γνωρίσει τις ατομικές προτάσεις, τις εκφράσεις, τα σύνολα και τις θεμελιώδεις σχέσεις των προτασιακών τύπων καθώς και τους κανόνες βάσει των οποίων σχηματίζονται οι τελευταίοι. Θα γνωρίσει, επίσης, τον τρόπο με τον οποίο αποδίδουμε σε κάθε απλό ή σύνθετο τύπο της προτασιακής λογικής σημασία, δηλαδή τιμή αλήθειας. Η ερμηνεία των προτασιακών τύπων θα γίνει μέσω της χρήσης πινάκων αλήθειας, δένδροδιαγραμμάτων και ταμπλό.

Διδακτική Ενότητα 2: Οι σχέσεις των προτασιακών τύπων

Η ενότητα αυτή εξετάζει τις σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των τύπων του προτασιακού λογισμού: ταυτολογίες, αντιφάσεις, λογικά ψεύδη, ισοδυναμίες, ενδεχομενικές σημασίες κ.α.. Με βάση τις αρχές της σύνταξης και της σημασιολογίας του προτασιακού λόγου, όπως αυτές παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, ο εκπαιδευόμενος θα είναι σε θέση να διεξοδύσει στην αναλυτικότερη εξέταση του αληθο-συναρτησιακού λόγου και να διαπιστώνει τον χαρακτήρα των προτασιακών τύπων.

Διδακτική Ενότητα 3: Οι νόμοι της λογικής

Οι βασικοί νόμοι της λογικής προκύπτουν μέσα από την εξέταση του προτασιακού λόγου. Οι νόμοι αυτοί είναι ουσιαστικά ταυτολογίες, τις οποίες χρησιμοποιούμε για να μετρατρέψουμε έναν τύπο σε έναν ισοδύναμό του. Ο νόμος της αντιμεταθετικότητας, της επιμεριστικότητας, του αποκλεισμού του τρίτου είναι μόνο μερικοί από τους νόμους που θα γνωρίσει ο εκπαιδευόμενος σε αυτήν την ενότητα.

Μάθημα: «Κατηγορηματική και δεοντική λογική»

Διδακτική Ενότητα 1: Το αλφάβητο της κατηγορηματικής λογικής

Η κατηγορηματική λογική αποτελεί την απαραίτητη συνέχεια της προτασιακής λογικής, δεδομένου ότι ο κόσμος δεν αποτελείται μόνον από γεγονότα τα οποία είναι αληθή ή ψευδή. Για τούτο και η κατηγορηματική λογική περιγράφει τον κόσμο ως ένα σύνολο αντικειμένων, ιδιοτήτων και σχέσεων, επιτρέποντας την αναπαράσταση ενός πολύ μεγαλύτερου μέρους του υπαρκτού κόσμου και της φυσικής γλώσσας. Η ενότητα αυτή εισάγει τον εκπαιδευόμενο στο αλφάβητο της κατηγορηματικής λογικής, στην αναγνώριση των όρων και της ιδιαίτερης τυπολογίας της, ως επέκτασης της αντίστοιχης τυπολογίας της προτασιακής λογικής. Ο εκπαιδευόμενος θα έρθει σε επαφή με τα κατηγορήματα, τις σταθερές, τις μεταβλητές, τα σύμβολα και τους ποσοδείκτες- τα συστατικά δηλαδή στοιχεία του κατηγορηματικού λόγου.

Διδακτική Ενότητα 2: Μορφές κατηγορηματικών προτάσεων

Ο κατηγορηματικός λογισμός τυποποιεί προτάσεις των φυσικών γλωσσών. Η ενότητα αυτή θα εξετάσει τις βασικότερες μορφές αυτών των προτάσεων: «Όλα τα Α είναι Β», «Μερικά Α είναι Β», «Ουδέν Α είναι Β», καθώς και πιο περίπλοκες μορφές κατηγορηματικών προτάσεων. Θα επεκταθεί επίσης στους ιδιαίτερους τρόπους γραμματικής τυποποίησης των ουσιαστικών, των ρημάτων και των ρηματικών χρόνων.

Διδακτική Ενότητα 3: Η δεοντική λογική

Η ενότητα αυτή αποτελεί μια εισαγωγή στη δεοντική λογική και τη σημασία της. Ο εκπαιδευόμενος θα έρθει σε επαφή με τις τρεις πρωταρχικές κατηγορίες δεοντικών συστημάτων: την καθιερωμένη δεοντική λογική (SDL), τη δυαδική δεοντική λογική και τη διπλή δεοντική λογική, προκειμένου να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο αξιολογούμε τις προτάσεις του πρέπει.

Μάθημα: «Τα παράδοξα»

Διδακτική Ενότητα 1: Συνολο-θεωρητικά παράδοξα

Με τον όρο παράδοξα αναφερόμαστε σε δηλώσεις που υπερβαίνουν ή στρέφονται εναντίον αυτού που συμβατικά ονομάζουμε «κοινή αντίληψη», παρά το γεγονός ότι τα πρώτα φαίνεται να ακολουθούν τους λογικούς κανόνες. Η αινιγματικότητα των παραδόξων έχει απασχολήσει τη φιλοσοφική έρευνα ήδη από την αρχαιότητα, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αυτό του Ζήνωνος του Ελεάτη. Η ενότητα αυτή θα εξετάσει τα παράδοξα εκείνα που αποκαλύπτουν δυσκολίες σε κεντρικές έννοιες της θεωρίας των συνόλων (set theory), δυσκολίες που άπτονται της διαισθητικής κατανόησης που έχουμε για τις αρχές που διέπουν τα σύνολα. Τα γνωστότερα εξ

αυτών είναι τα παράδοξα του Russel, του Cantor, καθώς και το παράδοξο Burali-Forti, τα οποία θα εξετασθούν επισταμένως σε αυτήν την ενότητα. Μέσω της κατανόησης αρχικά της θεωρίας των συνόλων και στη συνέχεια της μελέτης συγκεκριμένων παραδειγμάτων από τη συλλογή των συνολο-θεωρητικών παράδοξων ο εκπαιδευόμενος θα εξοπλιστεί με την ικανότητα ελέγχου των πιο δύσβατων λογικών ατραπών.

Διδακτική Ενότητα 2: Σημασιολογικά παράδοξα

Μια άλλη συλλογή παραδόξων είναι αυτή που σχετίζεται με τις σημασιολογικές έννοιες της αλήθειας, του κατηγορείν και της δυνατότητας ορισμού. Πρόκειται για παράδοξα που συναντώνται σε φυσικές γλώσσες και τα οποία έχει επιχειρηθεί να επιλυθούν μέσω της κατασκευής τεχνητών γλωσσών, χωρίς όμως ικανοποιητικά αποτελέσματα. Σημασιολογικά παράδοξα έχουν διατυπωθεί ήδη από την αρχαιότητα, με γνωστότερο εκείνο του Ευβουλίδη. Στην ενότητα αυτή θα εξετασθούν πολλά παραδείγματα σημασιολογικών παραδόξων και θα καταστεί σαφής η σημασία που αυτά είχαν για την εξέλιξη της λογικής και της φιλοσοφίας της γλώσσας.

Διδακτική Ενότητα 3: Άλλα παράδοξα

Το παράδοξο της Αγίας Πετρούπολης, το παράδοξο της ψηφοφορίας, το παράδοξο της λοταρίας, του Αλλάί, της παντογνωσίας, του λευκού αλόγου είναι μόνο μερικά από τα παράδοξα που θα εξετασθούν σε αυτήν την ενότητα, η οποία, βασισμένη στις δύο προηγούμενες ενότητες, θα διεισδύσει βαθύτερα στον αινιγματικό κόσμο των παραδόξων.